

T(R)ÒPICS

MARCEL·LÍ BORRELL

COL·LABORADOR PERIODÍSTIC

1. Dramatúrgia i engany. Acaben d'aparèixer en forma de llibre unes *Conversaciones con David Mamet* (Alba Editorial. Trayectos. 314 pàgines, 12 euros). Vint-i-sis entrevistes aparegudes en premsa, ràdio i televisió al llarg de 25 anys amb el prolífic dramaturg i guionista cinematogràfic. Com sempre, Mamet diu coses sucoses sobre la vida i el seu doble. Per exemple: que la dramatúrgia teatral fílmica és un engany, un robatori perpetrat contra l'espectador al qui se li ofereix informació de tal manera i en tal moment, que l'accepta com la cosa més natural del

món quan, de fet, l'autor l'ha anat preparant a l'estil de les trampes dels caçadors furtius. En una obra dolenta l'autor presenta la informació sense embuts, dient-li al públic allò que vol sentir i com aquesta informació papilla n'és de vital per al desenvolupament eficaç de la funció. L'espectador s'ho creu. Al final comprova que la presa de pèl és majúscula i que les seves expectatives sentimentals han estat grollement burlades. Passa com amb el desnerit *show* del Nou Estatut de Catalunya: els protagonistes s'han assegut al voltant d'una taula de pòquer (per)jurant que la baralla no està marcada. Ens fan idiotes. En tota obra sapastre qui perd sempre és l'espectador. En temps i en diners. Mamet no es mama el dit: sosté que

l'engany és a la base de tot espectacle curós. Però que el conill no s'ha de veure camí de la txistera.

2. Dramatúrgia i família. Aquest dijous, el Teatre l'Amistat de Mollerussa ha aollit un debat sobre la problemàtica de la producció d'espectacles escènics segons la TTP (associació professional de Teatre per a Tots els Públics). L'enunciat "per a tots els públics" sona a eufemisme pietós i ens recorda l'inclita qualificació moral d'èpoques franquistes. En realitat, darrera el parai-gua TTP fan front comú 120 companyies de teatre familiar, és a dir, *teatros* que es guanyen la vida -i cremen il·lusions personals- fent teatre benintencionat. A un servidor se li posen les orelles més dretes que a un gos d'atura quan descobreix un

producte artístic substantiu amb un adjectiu qualificatiu lligat a la cua: teatre infantil, poesia feminista, cinema gai, literatura juvenil, música troglodita... Ressona a què, qui avisa no és traïdor. A què cal canalitzar l'oferta en el supermercat de la cultura portàtil, *prêt-à-porter*. No havíem quedat que l'autèntic art és inclassificable? M'ensumo que darrera aquesta necessitat gremial dels TTP's en voler debatre essències ètiques insubornables, s'amaga el creixent mal-estar d'un col·lectiu que, a diferència dels pagesos i dels pescadors, mai no tallaran carreteres davant un mercat cada dia més i especulatiu. Quan a què els cepats distribuïdors programadors dels "productes teatrals per a tots els públics", tot i les rialles i les xarxes folklòricoidentitàries nacionalistes, collen, brutalment, els personatges més febles de la cadena alimentària cultural: els còmics.